

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2026 r.

w sprawie **Z. P. (P.)**

oskarżonego o czyn z art. 300 § 2 k.k.

skargi obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 25 marca 2026 r., sygn. akt III Ka 657/25,

uchylającego do ponownego rozpoznania

wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę,
2. kosztami postępowania skargowego obciążyć oskarżonego **Z. P.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 maja 2025 r., sygn. akt II K 746/23, Sąd Rejonowy w Rzeszowie uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu z art. 300 § 2 k.k. Po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego wyrokiem z dnia 25 marca 2026 r., sygn. akt III Ka 657/25, Sąd Okręgowy w Rzeszowie uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie.

Skargę od wyroku Sądu II instancji wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając orzeczenie Sądu odwoławczego w całości na korzyść oskarżonego i zarzucając:

„naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. polegające na błędnym zastosowaniu tego przepisu i uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 28.05.2025 r., sygn. akt: II K 746/23, oraz przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, pomimo że przesłanki określone w tym przepisie nie zostały spełnione.”

Mając powyższe na uwadze, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga obrońcy oskarżonego nie jest zasadna.

Stronie postępowania, kwestionującej dopuszczalność uchylenia wyroku i przekazania go do ponownego rozpoznania, przysługuje skarga od wyroku sądu II instancji. Jej celem jest kontrola prawidłowej realizacji wskazanych wyżej reguł procesowych. Zgodnie z art. 539a § 1 k.p.k. skargę na wyrok sądu odwoławczego można wnieść, gdy wydanie na etapie postępowania apelacyjnego orzeczenia o charakterze kasatoryjnym naruszało treść art. 437 k.p.k. lub też, gdy przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k.

Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może, zgodnie z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. W każdej z tych sytuacji, sąd odwoławczy jest zobowiązany do wskazania, która z okoliczności wymienionych w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. stanowiła in concreto podstawę uchylenia wyroku Sądu I instancji oraz przedstawić argumenty, które doprowadziły go do takiego wniosku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2019 r., IV KS 3/19).

Przypomnieć należy, że w wypadku reguły ne peius z art. 454 § 1 k.p.k. kontrola skargowa obejmuje ocenę prawidłowości zastosowania tego przepisu pod kątem spełnienia warunku, zgodnie z którym sąd odwoławczy "nie może skazać oskarżonego" (zob. postanowienie SN z 9 października 2019 r., III KS 25/19). Wymaga to wykazania przez ten sąd, że gdyby nie stwierdzone uchybienie, to mógłby zapisać wyrok skazujący, ale jego wydanie nie jest dopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania (zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17).

Taka właśnie sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie. Lektura motywów pisemnego uzasadnienia Sądu II instancji wskazuje, wbrew twierdzeniom autora skargi, w sposób jasny i jednoznaczny, że to właśnie reguła wyrażona w art. 454 § 1 k.p.k. miała bezpośredni wpływ na treść orzeczenia. Sąd Okręgowy w Rzeszowie odniósł się, choć w sposób zwięzły, do oceny wszystkich kluczowych w tej sprawie dowodów, wskazując m.in. „Nie można się zgodzić z Sądem I instancji, że niemożność ustalenia wartości samochodu z powodu nieustalenia miejsca, w którym się znajduje (...) powoduje, iż zachowanie oskarżonego nie miało realnego wpływu na zaspokojenie wierzyciela i nie zrealizowało uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela. Sąd Rejonowy nie dostrzega, że czyn stypizowany w art. 300 § 2 kk może być usiłowany. W związku z powyższym z uwagi na treść art. 454 § 1 kpk zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.” Tym samym uznać należy, że to właśnie reguła ta stanowiła in concreto podstawę uchylenia wyroku Sądu I instancji, wskazał na nią także Sąd odwoławczy w rubryce 4.1 uzasadnienia.

Przypomnieć na koniec należy, że zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się w swej istocie do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego. Taka zaś sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie.

W konsekwencji należało stwierdzić, że rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Rzeszowie mieściło się w granicach kompetencji tego Sądu, wyznaczonych obowiązkiem przeprowadzenia rzetelnej kontroli instancyjnej i zostało umotywowane w niezbędnym zakresie. Mając na względzie treść rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy obciążył oskarżonego kosztami postępowania związanymi z wniesioną skargą.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]

